

Nr 322.

*Kungl. Maj:ts nådiga proposition till riksdagen angående
ändring i gällande grunder för pensionering av arméns
befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden
för avgång ur tjänst; given Stockholms slott den 27 april
1917.*

Under åberopande av bilagda utdrag av statsrådsprotokollet över lantförsvarsärenden för denna dag vill Kungl. Maj:t härmed föreslå riksdagen att godkänna bifogade förslag till kungörelse om ändrad lydelse av punkten 2 i de av Kungl. Maj:t med riksdagen antagna grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst.

De till ärendet hörande handlingar skola tillhandahållas riksdagens vederbörande utskott; och Kungl. Maj:t förbliver riksdagen med all kungl. nåd och ynnest städse välbevågen.

GUSTAF.

J. Åkerman.

Förslag

till

kungörelse om ändrad lydelse av punkten 2 i de av Kungl. Maj:t med riksdagen antagna grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst.

Häri genom förordnas, att punkten 2 i de av Kungl. Maj:t med riksdagen antagna grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst skall hava följande ändrade lydelse:

2.

En var av förenämnda ämbets- och tjänstemän, vilken vid avskedstagandet stått i statens tjänst i 30 år, eller, om han är underofficer vid värvat garnisonsregemente eller fortifikationen, i 25 år, samt i övrigt till arméns pensionskassa erlagt stadgad pensionsavgift och är till pension ur kassan berättigad, äger att efter erhållet avsked undfå fyllnadspension, beräknad enligt punkten 1 här ovan, om tillika följande levnadsår äro uppnådda, nämligen av:

a) generaler av alla grader, generalfärtläkaren, generalintendenten, militärbefälhavaren å Gottland, krigsarkivarien samt vaktmästarna vid militära ämbetsverk och staber ..... 65 år;

b) regements- och sekundchefer ävensom övriga chefer för särskilt för sig bestående militära kårer, överstarna vid generalstaben, fortifikationen och intendenturkåren, inspektören för kavalleriet, kommandanten i Boden, överfärtläkaren, chefen för krigshögskolan, chefen för artilleri- och ingenjörhögskolan, professorn vid generalstaben, överstelöjtnanter och majorer vid intendenturkåren, fätläkare, fältveterinären vid arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse, fälttygmästaren, styresmännen för artilleriets fabriker, tygmästare, auditörer, sekreteraren vid fortifikationen, regementsläkare, chefläkaren vid garnisonssjukhuset i Stockholm, regementsveterinärer, tygingenjörer, fabriksingenjörer, tygförvaltare, fabriksförvaltare, kassörer och förrådsförvaltare vid fortifikationen, förvaltare vid intendenturkåren, fanjunkarna vid krigsskolan, väbeln vid artilleri-

och ingenjörhögskolan, tygunderofficerare, öververkmästare, verkmästare, besiktningsrustmästare, tygverkmästare, departementsskrivare, *polis-kommissarien vid fästningspolisen i Boden*, tygskrivare, fabriks-skrivare, tyghantverkare, fortmaskinister, gevärs-hantverkare och hantverkare vid trängen ..... 60 år;

c) övriga i mom. b) ej upptagna regements-officerare, chefen för artilleristaben, kaptener vid intendenturkåren, bataljonsläkare, assistenten vid arméförvaltningens sjukvårdsstyrelse, sjukhusläkaren med bataljonsläkares lön vid garnisonssjukhuset i Stockholm, regementsstallmästare, bataljonsveterinärer samt *överkonstaplar och konstaplar vid fästningspolisen i Boden och å Karlsborg* ..... 55 år;

d) officerare av kompaniofficers grad med undantag av kaptener vid intendenturkåren, underofficerare med undantag av fanjunkarna vid krigsskolan, förvaltare vid intendenturkåren och tygunderofficerare, ävensom radiotelegrafister och musikpersonal ..... 50 år.

---

*Utdrag av protokollet över lantförsvarsärenden, hållet inför
Hans Maj:t Konungen i statsrådet å Stockholms slott
den 27 april 1917.*

Närvarande:

Hans excellens herr statsministern SWARTZ,
Statsråden: VON SYDOW,
STENBERG,
FALK,
HAMMARSTRÖM,
MÅRTEN ERICSSON,
ÅKERMAN,
CARLESON,
DAHLBERG.

Departementschefen, statsrådet Åkerman, anmälde en av direktionen över arméns pensionskassa gjord underdånig framställning angående pensionsåldern för vissa befattningshavare vid armén samt yttrade därvid följande:

»Uti den från och med innevarande år gällande staten för polispersonalen i Boden och å Karlsborg äro upptagna följande ordinarie befattningshavare, nämligen

1 poliskommissarie med lön 1,500 kronor och dagavlöning under 365 dagar å 3 kronor = 1,095 kronor, summa 2,595 kronor, jämte två ålderstillägg å 500 kronor;

6 överkonstaplar med lön 900 kronor och dagavlönning under 365 dagar à 2 kronor = 730 kronor, summa 1,630 kronor, jämte tre ålders-tillägg à 200 kronor; samt

20 konstaplar med lön 600 kronor och dagavlönning under 365 da-gar à 2 kronor = 730 kronor, summa 1,330 kronor, jämte tre ålders-tillägg à 100 kronor.

Jämlikt § 47 i reglementet för arméns pensionskassa den 26 fe-bruari 1904 samt ingressen till de den 22 juni 1877 fastställda grunder för pensioneringen av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång ur tjänst äro innehavare av dessa beställ-ningar i och med anställning med lön på stat delägare i nämnda kassa och därmed, jämlikt § 2 i reglementet för arméns nya änke- och pu-pillkassa den 30 december 1905, även i sistnämnda kassa.

I underdånig skrivelse den 24 januari 1917 har direktionen över arméns pensionskassa erinrat därom, att frågan om tiden för inneha-varnas av dessa tjänstebeställningar rätt till fyllnadspension ävensom för skyldighet att avgå ur tjänst vore beroende av Kungl. Maj:ts och riksdagens beslut. Då det för prövning av uppkommande pensions-rättsfrågor vore av vikt, att pensionsrättsåldersgränsen ju förr desto hellre fastställdes, hemställde direktionen, att Kungl. Maj:t måtte till riksdagen göra framställning i ämnet, varjämte direktionen, med fäst avseende å redan fastställda åldersgränser för med de nyinrättade jäm-förliga tjänster, för sin del föresloge, att pensionsrättsåldern bestämdes för poliskommissarie till 60 år, för överkonstapel till 55 år och för konstapel till 50 år.

Framställning
av direktionen
över arméns
pensionskassa.

Uti häröver den 13 mars 1917 avgivet utlåtande hava arméförvalt-ningens fortifikations- och civila departement anført, att av departe-mentens den 31 december 1913 avgivna underdåniga utlåtande över förslag om fästningspolisens i Boden organisation och avlöning fram-ginge, att departementen i likhet med kommandanten ansett, att nämnda personals åldersgräns för rätt till pension lämpligen borde bestämmas till 55 levnadsår. Denna mening torde få anses gälla jämväl i fråga om pensionsrättsåldern för polispersonalen å Karlsborg.

Arméförvalt-
ningens forti-
fikations- och
civila departe-
ments
yttrande.

Riksdagen hade emellertid, såsom inhämtades av dess skrivelse den 13 juni 1916 angående regleringen av utgifterna under riksstatens fjärde huvudtitel för år 1917, uttalat, att poliskommissarien i Boden borde i såväl avlönings- som pensionshänseende jämställas med de-

partementsskrivare. Poliskommissarien i Boden syntes därför, såsom direktionen föreslagit, böra bliva pensionsberättigad vid 60 års ålder.

Beträffande däremot pensionsrättsåldern för övrig polispersonal funne departementen sig icke böra frångå sin förut uttalade uppfattning, då någon erinran däremot icke gjorts av vare sig Kungl. Maj:t eller riksdagen, utan syntes pensionsrättsåldern för såväl överkonstapel som konstapel böra bestämmas till 55 år.

Statskontorets
yttrande.

Under erinran att personalen vid flottans poliskår, enligt vad som framginge av Kungl. Maj:ts skrivelse till marinförvaltningen den 11 juni 1909, syntes äga i tjänsten kvarstå ända till uppnådd ålder av 65 år, har statskontoret uti avgivet utlåtande den 19 april 1917 ifrågasatt, huruvida för polispersonalen vid armén verkligen förefunnnes sådan olikhet i tjänstgöringsförhållandena i jämförelse med motsvarande personal vid marinen, att däri kunde finnas anledning till en sådan skillnad i avseende å pensionsålder som den av vederbörande myndigheter föreslagna. För sin del hölle statskontoret före, att för alla tjänst innehavare, tillhörande nu ifrågasvarande fästningspolispersonal, borde kunna fastställas en pensionsålder av åtminstone 60 år.

Departements-
chefen.

Såsom av den lämnade redogörelsen framgår, hava myndigheterna uttalat olika uppfattningar angående pensionsåldern för ifrågasvarande personal. Den av statskontoret ifrågasatta åldersgränsen, 60 år, för samtliga befattningshavare vid fästningspoliskårerna anser jag väl hög med hänsyn till polispersonalens fysiskt ansträngande tjänstgöring. Å andra sidan synas mig tillräckliga skäl icke vara anförda för att, på sätt direktionen över arméns pensionskassa föreslagit, i förevarande hänseende göra åtskillnad mellan överkonstaplar och konstaplar och bestämma pensionsåldern för de sistnämnda till allenast 50 levnadsår. I överensstämmelse med vad i Kungl. Maj:ts proposition till 1916 års riksdag i ämnet anförts och på grund av vad riksdagen i förevarande hänseende uttalat, finner jag mig böra tillstyrka, att pensionsåldern bestämmas för poliskommissarien till 60 år och för såväl överkonstaplar som konstaplar till 55 år.»

Föredraganden uppläste härefter ett i enlighet med vad han anfört upprättat »Förslag till kungörelse om ändrad lydelse av punkten 2 i de av Kungl. Maj:t med riksdagen antagna grunder för pensionering av arméns befäl och underbefäl med vederlikar samt angående tiden för avgång

ur tjänst» samt hemställde, att detta förslag måtte genom nådig proposition föreläggas riksdagen till godkännande.

Till denna departementschefens hemställan, däri statsrådets övriga ledamöter instämde, täcktes Hans Maj:t Konungen lämna bifall; och skulle till riksdagen avlätas proposition av den lydelse, bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:

Erik von Horn.
